

TOMI ADEYEMI

URMAȘII
DE
SÂNGE
ȘI
OS

Volumul I al trilogiei „Zestrea Orishei”

Traducere din limba engleză și note de
CRISTINA JINGA

Încerc să nu mă gândesc la ea.

Dar când mi se întâmplă, mă gândesc la orez.

Când Mama era prin preajmă, coliba întotdeauna mirosea a orez jollof.

Mă gândesc la felul în care pielea ei neagră lucea ca soarele verii, la felul în care zâmbetul ei îl făcea pe Baba să revină la viață. La felul în care părul ei se zbârlea ca pădăria și se încolăcea, o coroană neimblânzită care respira și creștea viguros.

Aud miturile pe care mi le spunea ea, noaptea. Râsul lui Tzain, când se jucau agbön, în parc.

Strigătele lui Baba, când soldații au înfășurat un lanț pe după gâtul ei. Țipetele ei, când ei au târât-o în întuneric.

Incantațiile care se revărsau din gura ei ca lava. Magia morții care a răătăcit-o.

Mă gândesc la felul în care leșul ei atârna de copacul acela.

Mă gândesc la regele care a luat-o.

Capitolul unu

Zélie

Alege-mă pe mine!

E tot ce pot face să nu țin. Îmi înfig unghiile în lemnul de stejar marula al bastonului meu și strâng tare, ca să mă abțin să mă mișc. Broboane de sudoare îmi picură pe spate, dar nu-mi dau seama dacă de la căldura matinală a răsăritului sau de la inima mea, care bate cu putere în piept. Lună după lună am fost sărită.

Astăzi nu se poate întâmpla la fel.

Îmi dau o şuviță de păr alb pe după ureche și mă străduiesc să stau nemișcată. Ca de obicei, Mama Agba face selecția cu asprime, uitându-se la fiecare fată destul de lung încât să ne facă să ne foim, stânjenite.

Sprâncenele ei se încruntă de concentrare, adâncind cutele pe pielea capului ei ras. Cu pielea de un cafeniu-închis și caftanul de o culoare neutră, Mama Agba arată ca oricare altă bătrână din sat. N-ai ghici că o femeie de vârsta ei ar putea fi atât de letală.

— Ahm.

Yemi își drege glasul în fața întregii ahéré, o aluzie deloc subtilă la faptul că ea deja a trecut testul ăsta. Ne zâmbește cu superioritate în timp ce-și învârtă bastonul cioplit manual, nerăbdătoare să vadă pe care dintre noi o va învinge în meciul nostru de absolvire. Cele mai multe fete dau înapoi, speriate de perspectiva de a o înfrunța pe Yemi, dar azi am un chef nebun s-o fac eu. M-am antrenat și sunt pregătită.

Știu că pot să câștig.

— Zélie.

Vocea îmbătrânită a Mamei Agba sparge liniștea. O răsuflare de ușurare se ridică dinspre celelalte cincisprezece fete care n-au fost alese. Numele reverberează în jurul pereților de stuf împletit ai ahéréi, până când îmi dau seama că Mama Agba m-a numit pe mine.

— Într-adevăr?

Mama Agba pocnește din buze.

— Pot să aleg pe altcineva...

— Nu! Mă ridic în picioare și fac grăbită o plecăciune. Îți mulțumesc, Mama. Sunt pregătită.

Marea de fețe brune se despică în timp ce-mi croiesc drum printre ele. Cu fiecare pas, mă concentrez la felul în care tălpile mele goale târșăie pe treptele de pe podeaua Mamei Agba, verificând fricțiunea de care o să am nevoie ca să câștig acest meci și să absolv, în sfârșit.

Când ajung la rogojina neagră ce marchează ringul, Yemi e prima care se înclină. Așteaptă să-i urmez exemplul, dar

privirea ei nu face decât să mă provoace. Postura ei nu exprimă niciun respect, nicio promisiune de luptă adevărată. Crede că, pentru că sunt o divineră, îi sunt inferioară.

Crede că o să pierd.

— *Plecăciune, Zélie.*

Deși avertismentul e evident în vocea Mamei Agba, nu mă pot hotărî să-i dau ascultare. Stând atât de aproape de Yemi, singurele lucruri pe care le văd sunt părul ei negru lucios și pielea ei brună ca nuca de cocos, cu mult mai deschisă decât a mea. Fața ei are nuanța cafenie blândă a orîshanilor care n-au petrecut nici măcar o zi muncind în soare. Duce o viață privilegiată, bazată pe banii murdari ai unui tată pe care ea nu l-a cunoscut niciodată. Vreun nobil care, de rușine, și-a exilat fiica bastardă în satul nostru.

Îmi trag umerii în spate și-mi scot pieptul înainte, ridicând capul, deși ar trebui să-l plec. Trăsăturile lui Yemi ies în evidență în mulțimea de divinere cu părul alb ca zăpada. Divinere care au fost silite să se încline de nenumărate ori în fața celor care arată ca ea.

— Zélie, nu mă face să repet.

— Dar, Mama...

— Pleacă-te sau ieși din ring! Ne faci pe toate să pierdem timpul.

Neavând de ales, strâng din dinți și mă înclin, ceea ce face ca nesuferitul zâmbet încrezut al lui Yemi să înflorească.

— Era atât de greu?

Yemi se mai înclină o dată, să fie sigură.

— Dacă tot pierzi, fă-o cu demnitate.

Chicoteli înăbușite izbucnesc din rândul fetelor, reduse rapid la tăcere de o fluturare severă de mână din partea Mamei Agba. Le arunc o privire urâtă, înainte de a mă concentra asupra adversarei mele.

O să vedem noi cine mai râde când o să câștig eu.

— Ocupați-vă locurile.

Ne dăm înapoi până la marginea rogojinii și ne ridicăm bastoanele de pe sol. Rânjetul lui Yemi dispare și mijeste ochii. Instinctul ei de ucigaș iese la iveală.

Ne uităm fix una la alta, așteptând semnalul de începere. Exasperată, am impresia că Mama Agba o să întârzie momentul o veșnicie, când, în sfârșit, strigă:

— Începeți!

Și imediat mă trezesc în defensivă.

Mai înainte chiar de a mă gândi să lovesc, Yemi se năpustește asupra mea cu viteza unui gheparnar. Bastonul ei în clipa asta se rotește deasupra capului și, în clipa următoare, e la gâtul meu. Deși fetele din spatele meu icnesc, eu nu șovăi.

Poate că Yemi e rapidă, dar eu pot fi și mai rapidă.

Când bastonul ei se apropie, mă las mult pe spate, ferindu-mă de atac. Sunt încă arcuită când Yemi lovește din nou, de data asta coborându-și arma cu forța unei luptătoare de două ori mai mari decât ea.

Mă arunc într-o parte, rostogolindu-mă pe rogojină, iar bastonul ei nimerește în stuf. Yemi îl ridică, pregătindu-se să

lovească din nou, în timp ce eu mă străduiesc să-mi recapăt echilibrul.

— Zélie, mă previne Mama Agba, dar n-am nevoie de ajutorul ei.

Cu o mișcare fluidă, mă răsucesc pe un picior și ridic bastonul, blocând următoarea lovitură a lui Yemi.

Bastioanele noastre se ciocnesc cu un trosnet puternic. Pereții din stuf se cutremură. Arma mea încă vibrează de la lovitură când Yemi pivotează ca să mă lovească în genunchi.

Mă împing în piciorul din față și mă ajut de brațe ca să-mi iau avânt, făcând roata în aer. Sărind peste bastonul ei întins, văd prima mea deschidere — șansa mea să intru în ofensivă.

— Ha! mormăi, folosindu-mă de elanul aerian ca să dau și o lovitură.

Haide...

Bastonul lui Yemi se izbește de al meu, parându-mi atacul înainte să înceapă.

— Răbdare, Zélie, strigă Mama Agba. Nu a venit momentul să ataci tu. Observă. Reacționează. Așteaptă-ți adversara să lovească.

Îmi înăbuș geamătul, dar dau din cap, făcând un pas înapoi. *O să ai și tu șansa ta, îmi spun. Doar așteaptă să-ți vină rând...*

— Așa e, Zél.

Yemi șoptește, încât numai eu s-o pot auzi:

— Ascultă de Mama Agba. Fii un viermișor cuminte.

Și iată-l.

Cuvântul ăla.

Insulta aia mizerabilă, înjositoare.

Șoptită fără nicio considerație. Învelită în rânjetul ăla arogant.

Înainte să mă pot opri, împung cu bastonul înainte, care rămâne la doar un fir de păr distanță de pânțele lui Yemi. Pentru asta o să încasez mai târziu una dintre temutele băți ale Mamei Agba, dar frica din ochii lui Yemi merită pe deplin.

— Hei!

Deși Yemi se întoarce spre Mama Agba ca să intervină, nu are timp să se vaite. Îmi răsucesc bastonul cu o viteză care o face să caște ochii, înainte să mă lansez într-un alt atac.

— Exercițiul nu este așa! țipă Yemi, sărind ca să evite lovitura mea la genunchi. Mama...

— Vrei să lupți ea pentru tine? râd eu. Ei, haide, Yem. Dacă tot pierzi, fă-o cu *demnitate!*

Mânia fulgeră în ochii lui Yemi ca dintr-ai unui leonar cu coarne de taur gata de salt. Își încleștează mâinile pe baston, pregătită de răzbunare.

Acum începe adevărata luptă.

Pereții ahéréi Mamei Agba se cutremură când bastoanele noastre se ciocnesc, iar și iar. Lovim, parăm, atacăm, replicăm, căutând amândouă o deschidere, o șansă să plasăm o lovitură crucială. Zăresc o oportunitate, dar...

— *Uh!*

Mă clatin înapoi și mă frâng de mijloc, respirând greu, când greața îmi urcă pe gâtleej. Pentru o clipă, mă tem că Yemi

mi-a rupt coastele, dar durerea din burtă mă liniștește în privința asta.

— Oprește...

— Nu! o întrerup pe Mama Agba cu glas răgușit.

Mă forțez să trag aer în piept și mă ajut de baston ca să mă îndrept.

— Sunt bine.

Încă n-am terminat.

— Zélie..., începe Mama, dar Yemi n-o așteaptă să încheie.

Se năpustește furioasă asupra mea, bastonul ei vâjâind la doar un deget distanță de capul meu. Când se lasă pe spate ca să atace, mă răsucesc, ieșind din raza ei. Înainte ca ea să poată pivota, izbesc din lateral, înfigându-mi bastonul în sternul ei.

— Ah! icnește Yemi.

Fața i se schimonosește de durere și de șoc, împleticindu-se îndărăt de la lovitura mea. Nimeni n-a lovit-o vreodată în vreuna dintre luptele de la Mama Agba. Nu știe cum e.

Înainte să-și poată reveni, mă învârt și o împung în burtă cu bastonul. Mă pregătesc să-i dau lovitura finală, când cearșafurile roșcate care acoperă intrarea ahéréi se deschid brusc.

Bisi se năpustește înăuntru, cu părul ei alb fluturând. Pieptul ei micuț se ridică și coboară iute când își încrucișează privirile cu Mama Agba.

— Ce e? întreabă Mama.

Lacrimile se adună în ochii lui Bisi.

— Îmi pare rău, scâncește ea, am adormit, nu... n-am fost...

— Spune odată, copilă!

— Vin! exclamă în sfârșit Bisi. Sunt aproape, sunt aproape aici!

Pentru o clipă nu pot respira. Cred că nimeni nu poate. Frica paralizează fiecare milimetru din făpturile noastre.

Apoi dorința de supraviețuire preia controlul.

— Repede, șuieră Mama Agba. N-avem prea mult timp!

O ridic pe Yemi în picioare. Ea încă horcăie, dar n-am timp să mă asigur că e bine. Îi iau bastonul și mă grăbesc să le adun și pe celelalte.

Coliba erupe într-o vârtoare haotică, toată lumea se repede să ascundă dovezile. Pânze mari viu colorate zboară prin aer. O armată de manechine din stuf se ridică. Se întâmplă atât de multe lucruri deodată, încât n-avem cum să știm dacă vom reuși să ascundem totul la timp. Tot ce pot face e să mă concentrez asupra sarcinii mele: să vâr toate bastoanele sub rogojina ringului de luptă, unde să nu poată fi văzute.

Când termin, Yemi îmi trânteste în mâini un ac din lemn. Încă alerg spre locul meu când cearșafurile care acoperă intrarea ahéréi se deschid din nou.

— Zelié! strigă Mama Agba.

Încremenesc. Toți ochii din ahéré se întorc spre mine. Înainte să pot vorbi, Mama Agba mă pocnește după ceafă; o durere ascuțită pe care numai ea poate s-o provoace îmi străbate șira spinării.

— Stai la locul tău, se răstește ea. Ai nevoie de cât mai multă practică.

— Mama Agba, eu...

Se apleacă spre mine, pulsul îmi gonește năvalnic, în ochii ei sclipește mesajul adevărat.

O distragere a atenției...

O cale de a câștiga timp.

— Îmi pare rău, Mama Agba. Iartă-mă.

— Treci la locul tău.

Îmi rețin zâmbetul și îmi plec capul, a căință, ținându-l destul de jos ca să pot urmări gărzile care intră. Ca majoritatea soldaților din Orisha, cel mai scund dintre cei doi are o față care seamănă cu a lui Yemi: cafenie ca pielea de animal tocită, încadrată de păr negru. Deși suntem numai fete, el rămâne cu mâna pe mânerul sabiei. Îl strânge mai tare, de parcă în orice clipă vreuna dintre noi ar putea lovi.

Celălalt soldat, mult mai negru decât camaradul lui, stă drept, solemn și serios. S-a postat lângă intrare, cu ochii fixați în pământ. Probabil are decența să se simtă rușinat pentru ceea ce urmează să facă.

Ambii bărbați etalează sigiliul regal al regelui Saran, vizibil pe platoșele lor de fier. O singură privire la leopanarul de zăpadă bogat împodobit și mi se strânge inima, amintindu-mi de monarhul care i-a trimis.

Mă întorc, teatral bosumflată, la manechinul meu de stuf, dar mi se-nmoaie picioarele de ușurare. Ceea ce înainte părea o arenă acum joacă rolul convingător al atelierului unei croitorese. Țesături tribale viu colorate împodobesc manechinele din fața fiecărei fete, croite și prinse în bolduri după modelele

Mamei Agba. Noi tivim de ani aceleași cămăși africane la care lucrăm acum, cosând în tăcere, așteptând ca gărzile să plece.

Mama Agba se plimbă printre rândurile de fete, inspectând munca ucenicilor sale. Deși sunt agitată, rânjesc când văd că-i face pe soldați să aștepte, refuzând să le bage de seamă prezența nepoftită.

— Vă pot ajuta cu ceva? întreabă ea în cele din urmă.

— Taxa, mormăie gardianul mai negru. Plătește!

Fața Mamei Agba cade precum căldura noaptea.

— Mi-am plătit taxele săptămâna trecută.

— Asta nu e taxă de negoț.

Privirea celui alt gardian trece peste toate divinerile cu părul lung și alb.

— Tariful viermilor a crescut. De vreme ce tu ai atât de mulți, a crescut și al tău.

Bineînțeles. Strâng pânza de pe manechinul meu cu atâta putere, încât mă dor degetele. Nu e de ajuns pentru rege să țină divinerii sub jug. Trebuie să mai strivească și pe oricine încearcă să ne ajute.

Fălcile mi se încheștează, încercând să-l ignor pe gardian, să nu mai simt cum ustură ocară *vierme* de pe buzele lui. Nu contează că noi n-o să devenim niciodată maji, cum eram menite. În ochii lor suntem încă viermi.

Asta-i tot ce o să vadă ei vreodată.

Gura Mamei Agba devine o linie strânsă. În niciun caz nu are bani de rezervă.

— Ați ridicat deja taxa pentru divineri luna trecută, protestează ea. Și în luna de dinainte.

Gardianul mai deschis la culoare face un pas înainte,ducând mâna la sabie, gata să lovească la primul semn de sfidare.

— Poate n-ar trebui să te înhăitezi cu viermii.

— Poate n-ar trebui să ne mai jefuiți.

Cuvintele îmi ies din gură înainte să le pot opri. Toți cei din încăperea își țin răsuflarea. Mama Agba înțepenește, implorându-mă cu ochii ei negri să tac.

— Divinerii nu fac mai mulți bani. De unde vă așteptați să luați taxele astea noi? întreb eu. Nu puteți crește prețul iar și iar. Dacă îl tot creșteți, nu putem plăti!

Gardianul vine agale spre mine, într-un mod care mă face să-mi ardă palmele după bastonul meu. Cu o lovitură potrivită l-aș putea doborî; cu o alta i-aș putea zdrobi gâtul.

Pentru prima oară îmi dau seama că soldatul nu are o sabie obișnuită. Lama neagră sclipește în teacă, un metal mai prețios decât aurul.

Majacite...

Un aliaj pentru arme făurit de regele Saran înainte de Raid. Creat să ne slăbească magia și să ne ardă carnea tăind prin noi.

Întocmai ca lanțul negru pe care l-au înfășurat de gâtul mamei.

O maji puternică ar fi putut să reziste efectului armei, dar metalul acesta rar ne vlăguiește pe cele mai multe dintre noi. Deși eu n-am niciun fel de magie de neutralizat, simpla

apropiere a sabiei de majacite îmi face pielea de găină când gardianul mă încolțește.

— Ai face bine să-ți ții gura, fetiço.

Și are dreptate. Ar trebui să-mi țin gura, să-mi înghit mânia.

S-apuc să trăiesc încă o zi.

Dar când e atât de aproape de fața mea, abia pot să mă abțin să nu-mi înfig acul de cusut în ochii lui căprui amenințatori. Poate totuși ar trebui să tac.

Sau poate el ar trebui să moară.

— Ești un...

Mama Agba mă împinge la o parte cu atâta forță, încât mă duc de-a dura.

— Uite, ne întrerupe ea cu o mână plină de monede. Ia-i și gata.

— Mama, nu...

Ea se întoarce brusc cu o privire care mă împietrește. Închid gura și mă ridic în picioare, făcându-mă mică lângă pânza colorată de pe manechinul meu.

Banii zornăie în timp ce gardianul numără monedele de aramă puse în palma lui. Scoate un mârâit când termină.

— Nu-i de ajuns.

— Trebuie să fie, zice Mama Agba cu disperare în voce. Atâta e. Asta e tot ce am.

Ura mocnește sub pielea mea, înțepându-mă ascutit și fierbinte. Nu e drept. Mama Agba n-ar trebui să fie silită să implore. Îmi ridic privirea și întâlnesc ochii gardianului. O

greșeală. Până să-mi întorc capul sau să-mi maschez dezgustul, el mă apucă de păr.

— Au! strig când durerea îmi săgetează țeasta.

Într-o clipă, gardianul mă trânteste la pământ cu fața în jos, iar răsufierea mi se oprește în gât.

— Poate că nu mai ai bani.

Gardianul își înfige genunchiul în spatele meu.

— Dar, fără îndoială, ai ditamai porția de viermi.

Mă înșfacă de coapsă cu o mână nemiloasă.

— O să încep cu asta.

Pielea îmi ia foc și mă căznesc să respir, strângându-mi mâinile în pumni ca să nu se vadă că-mi tremură. Vreau să țip, să-i zdrobesc fiecare oscior din corp, dar cu fiecare secundă îmi scad puterile. Atingerea lui șterge tot ce sunt, tot ce am luptat din greu să devin.

În momentul ăsta sunt din nou fetița neajutorată, ca atunci când soldații o târau pe mama de lângă mine.

— Destul.

Mama Agba îl împinge înapoi pe soldat și mă trage pe mine la pieptul ei, dezvelindu-și colții ca o leonară cu coarne de taur ce-și apără puiul.

— Ai luat banii mei și asta e tot ce o să primești. Pleacă! Acum!

Gardianul spumegă de mânie văzându-i cutezanța. Dă să-și scoată sabia, dar camaradul său îl reține.

— Haide. Trebuie să mergem prin tot satul până se întuneacă.

Deși gardianul mai negru își păstrează vocea nepăsătoare, maxilarul lui se încleștează. Poate că fețele noastre îi amintesc de mama lui sau de o soră, de cineva pe care ar vrea s-o protejeze.

Celălalt gardian rămâne nemișcat pentru o clipă, atât de nemișcat că nu știu ce-o să facă. În cele din urmă, ia mâna de pe sabie, tăind în schimb cu privirea.

— Învăță viermii ăștia să respecte regulile, o previne pe Mama Agba. Ca să nu-i învăț eu.

Își întoarce privirea asupra mea; deși corpul meu e lac de sudoare, măruntaiele îmi îngheață. Gardianul mă măsoară din cap până-n picioare, un avertisment pentru ce-ar putea să-mi facă.

Încearcă, îmi vine să-i trântesc, dar gura mi-e prea uscată ca să articulez. Rămânem în tăcere, până când gardienii ies și bocănitul cizmelor cu flecuri din metal se stinge în depărtare.

Puterea Mamei Agba dispare ca flacăra unei lumânări stinse de vânt. Se sprijină de un manechin, războinica letală pe care o știu devenind o bătrână firavă, necunoscută.

— Mama...

Fac un gest s-o ajut, dar ea-mi dă peste mână.

— *Òdẹ!*

Neghioabo, mă ceartă ea în yoruba, limba majilor, interzisă după Raid. N-am mai auzit limba noastră de multă vreme și-mi ia câteva clipe să-mi aduc aminte ce înseamnă cuvântul.

— Pentru numele zeilor, ce ai?

Încă o dată, ochii tuturor celor din ahéré sunt ațintiți asupra mea. Până și mica Bisi se uită la mine muștrător. Dar cum poate Mama Agba să țipe la mine? De ce e vina mea când ticăloșii ăștia de gardieni sunt hoții?

— Încercam să te apăr.

— Să mă aperi? repetă Mama Agba. Știai că gura ta n-o să schimbe absolut nimic. Ai fi putut să ne atragi moartea tuturor!

Mă împleticesc, surprinsă de asprimea cuvintelor. N-am văzut niciodată o asemenea dezamăgire în ochii săi.

— Dacă nu pot să lupt cu ei, de ce mai suntem aici?

Vocea mi se frânge, dar îmi înghit lacrimile.

— La ce bun să ne antrenăm, dacă nu ne putem apăra? De ce mai facem asta, dacă nu te putem apăra?

— Pentru numele zeilor, *gândește*, Zélie. Gândește-te și la altcineva în afară de tine! Cine l-ar mai apăra pe tatăl tău, dacă i-ai răni pe oamenii ăștia? Cine l-ar mai feri pe Tzain de necazuri, când gardienii ar veni să se răzbune?

Deschid gura să răspund, dar nu e nimic de spus. Are dreptate. Chiar dacă aș doborî câțiva gardieni, n-aș putea să mă bat cu toată armata. Mai devreme sau mai târziu, m-ar învinge.

Mai devreme sau mai târziu, i-ar zdrobi pe cei pe care îi iubesc.

— Mama Agba?

Vocea lui Bisi e firavă și speriată. Se ține strâns de pantalonii drapați ai lui Yemi în timp ce lacrimile îi umplu ochii.

— De ce ne urăsc?

Pe Mama o cuprinde o sfârșeală. Își deschide brațele spre Bisi.

— Nu vă urăsc pe voi, copila mea. Urăsc ce erați menite să deveniți.

Bisi își îngroapă fața în caftanul Mamei, înăbușindu-și suspinele. În timp ce ea plânge, Mama Agba își rotește privirea prin încăpere, văzând toate lacrimile pe care celelalte fete încearcă să și le țină în frâu.

— Zélie a întrebat de ce suntem aici. E o întrebare bună. Adesea vorbim despre *cum* trebuie să luptați, dar niciodată *de ce*.

Mama o îndepărtează ușor pe Bisi și-i face semn lui Yemi să-i aducă un scăunel.

— Voi, fetelor, trebuie să țineți minte că lucrurile n-au fost așa întotdeauna. A fost o vreme când toți erau de aceeași parte.

Odată ce Mama Agba se așază, fetele se strâng în jurul ei, dornice să asculte. În fiecare zi, lecțiile Mamei se sfârșesc cu o poveste sau cu o fabulă, o învățătură dintr-un alt timp. În mod normal, mi-aș fi făcut loc în față, ca să-i sorb fiecare cuvânt. Astăzi rămân pe margine, prea rușinată ca să mă apropiu.

Mama Agba își freacă palmele, încet și metodic. În pofida tuturor celor întâmplute, un mic zâmbet i se ivește pe buze, un zâmbet pe care numai o poveste îl poate aduce. Neputând să rezist, fac doi-trei pași mai aproape, dând la o parte vreo câteva fete. Asta e povestea noastră. Istoria noastră.

Un adevăr pe care regele a încercat să-l îngroape odată cu morții noștri.

— La început, Orîsha era un tărâm unde majii rari și sacri o duceau bine. Fiecare dintre cele zece clanuri primise de la zeii de sus o putere diferită asupra pământului, un har. Erau maji care puteau controla apa, alții care stăpâneau focul. Unii maji aveau puterea de a citi mințile, iar alții chiar puteau să privească departe în timp!

Deși toate am auzit povestea asta la un moment dat — de la Mama Agba, de la părinții pe care nu-i mai avem —, faptul c-o auzim din nou nu-i răpește miraculosul din cuvinte. Ochii noștri se aprind când Mama Agba îi descrie pe majii care aveau darul tămăduirii și puterea de a provoca boala. Ne aplecăm spre ea când vorbește despre majii care împlânzeau fiarele sălbatice ale pământului, despre majii care țineau lumina și întunericul în palmele lor.

— Fiecare maji se năștea cu părul alb, semnul atingerii zeilor. Ei își foloseau darurile ca să aibă grijă de poporul Orîshei și erau respectați de toți. Însă nu toată lumea primea daruri de la zei.

Mama Agba face un semn de jur împrejurul încăperii.

— Din cauza asta, de fiecare dată când un nou maji se năștea, toate provinciile se bucurau, sărbătorind de cum i se vedeau primii zuluți albi. Copiii aleși nu puteau face magie înainte de a împlini treisprezece ani, deci, până li se manifestau puterile, erau numiți *ibarwi*, „divinii”.

Bisi își ridică bărbia și zâmbește, amintindu-și originea titlului nostru de divineri. Mama Agba coboară mâna și trage

în joacă de o șuviță din părul ei alb, un semn distinctiv pe care toate fuseserăm învățate să ni-l ascundem.

— Majii au apărut prin toată Orisha, devenind primii regi și regine. Pe vremea aceea, toată lumea trăia în pace, dar pacea de atunci n-a durat. Cei aflați la putere au început să abuzeze de magie și, drept pedeapsă, zeii i-au despuiat de darurile lor. Când magia le-a ieșit din sânge, le-a dispărut și părul alb, ca semn al păcatului lor. De-a lungul generațiilor, iubirea pentru maji s-a prefăcut în frică. Frica s-a prefăcut în ură. Ura s-a transformat în violență, o dorință de a-i stârpi pe maji definitiv.

Încăperea devine mai sumbră în ecoul cuvintelor Mamei Agba. Toate știm ce urmează; noaptea despre care nu vorbim niciodată, noaptea pe care nu vom fi niciodată în stare s-o uităm.

— Până în noaptea aceea, majii fuseseră în stare să supraviețuiască pentru că-și foloseau puterile ca să se apere. Însă, în urmă cu unsprezece ani, magia a dispărut. Numai zeii știu de ce.

Mama Agba închide ochii și lasă să-i scape un oftat.

— Într-o zi, magia *respira*. În următoarea, murise.

Numai zeii știu de ce?

Din respect pentru Mama Agba, îmi înghit cuvintele. Ea vorbește așa cum vorbesc adulții care au supraviețuit Raidului. Resemnată, de parcă zeii au luat magia ca să ne pedepsească sau pentru că pur și simplu s-au răzgândit.

În adâncul sufletului, eu știu adevărul. Am știut din clipa în care l-am văzut pe maji din Ibadan în lanțuri. Zeii au murit odată cu magia noastră.

N-o să se mai întoarcă niciodată.

— În ziua aceea fatală, regele Saran n-a stat pe gânduri, continuă Mama Agba. S-a folosit de momentul de slăbiciune al majilor ca să atace.

Închid ochii, luptându-mă cu lacrimile care vor să curgă. Lanțul pe care l-au aruncat pe după gâtul mamei. Sângele picurând în țărână.

Amintirile tănuite ale Raidului umplu coliba, inundând aerul cu mâhnire.

Toate i-am pierdut pe membrii maji ai familiilor noastre în noaptea aceea.

Mama Agba suspină și se ridică, adunându-și tăria pe care i-o cunoaștem toate. Se uită la fiecare fată din încăpere, pe rând, ca un general care-și inspectează trupele.

— Eu o învăț calea bastonului pe orice fată care vrea s-o știe, pentru că, în lumea asta, vor fi întotdeauna bărbați care vor vrea să vă facă rău. Însă am creat școala asta pentru divineri, pentru toți copiii majilor căzuți. Deși abilitatea voastră de a deveni maji a dispărut, ura și violența împotriva voastră au rămas. De aceea ne aflăm aici. De aceea ne antrenăm.

Cu o mișcare iute a mâinii, Mama își scoate bastonul dur și izbește cu el în podea.

— Adversarii voștri au săbii. De ce eu vă antrenez în arta bastonului?

Vocile noastre dau glas mantrei pe care Mama Agba ne pune s-o repetăm întruna.

— Pentru că evită mai degrabă decât rănește, rănește mai degrabă decât schilodește, schilodește mai degrabă decât ucide. Bastonul nu distruge.

— Vă învăț să fiți războinice în grădină, astfel încât să nu fiți niciodată grădinari în război. Vă dau puterea de a lupta, dar toate trebuie să învățați puterea de a vă abține.

Mama se întoarce spre mine, ținându-și spatele foarte drept.

— Trebuie să-i protejați pe cei care nu se pot apăra singuri. Aceasta este calea bastonului.

Fetele dau din cap, însă eu nu fac decât să mă uit fix în podea. Încă o dată, a fost cât pe-aci să stric totul. Încă o dată, am dezamăgit.

— Bine, suspină Mama Agba. Destul pentru astăzi. Strângeți-vă lucrurile. O să continuăm mâine de unde am rămas.

Fetele ies una câte una din colibă, fericite că pot pleca. Încerc să fac și eu la fel, dar mâna zbârcită a Mamei Agba mă apucă de umăr.

— Mama...

— Tăcere, poruncește ea.

Ultimele fete care ies îmi aruncă priviri compătimitoare. Își freacă fundurile, probabil calculând câte lovituri de bici o să primească al meu.

Douăzeci pentru încălcarea exercițiului... cincizeci pentru că am vorbit neîntrebată... o sută pentru că a fost cât pe ce să murim toate din pricina mea...

Nu. O sută ar fi o pedeapsă mult prea blândă.

Îmi înăbuș un suspin și îmi fac curaj să îndur usturimea. *O să meargă repede, îmi spun. O să se termine mai înainte să...*

— Stai jos, Zélie.

Mama Agba îmi întinde o ceașcă de ceai și își toarnă una și pentru ea. Aromă dulceagă îmi gădilă nările, ceașca fierbinte îmi încălzește palmele.

Mă încrunt.

— Ai otrăvit asta?

Colțurile gurii Mamei Agba tresar, dar își ascunde amuzamentul sub o mască severă. Eu mi-l ascund sorbind din ceai și savurând gustul de miere ce-mi umple gura. Întorc ceașca în palme și plimb degetele peste bobیțele de culoarea lavandei încrustate pe marginea ei. Mama avea o ceașcă la fel ca asta — bobیțele erau de argint, decorațiuni în cinstea Oyei, Zeița Vieții și a Morții.

Pentru o clipă, amintirea asta mă distrage de la dezamăgirea Mamei Agba, însă, când gustul ceaiului dispare, senzația amară a vinovăției se strecoară din nou. Ea n-ar fi trebuit să treacă prin asta. Nu pentru o divineră ca mine.

— Îmi pare rău.

Ating în continuare bobیțele de pe ceașcă, evitând să mă uit la Mama.

— Știu... știu că nu-ți fac viața ușoară.

Ca și Yemi, Mama Agba este kosidánă, o orishană care nu are potențial să facă magie. Înainte de Raid, noi credeam că zeii aleg cine se naște diviner și cine nu, dar acum, că magia a dispărut, nu înțeleg de ce mai contează distincția.

Neavând părul alb al divinerilor, Mama Agba se putea integra între ceilalți orîshani, scăpând de tortura gărzilor. Dacă nu s-ar fi asociat cu noi, poate că soldații n-ar fi deranjat-o deloc.

Pe de-o parte, mi-aș dori ca ea să ne abandoneze, să scape de chin. Cu îndemânarea ei la croitorie, ar fi putut deveni negustoreasă, obținând bani frumoși, în loc să-i fie luați toți, până la ultimul.

— Începi să semeni mai mult cu ea, știai asta?

Mama Agba soarbe puțin din ceaiul ei și zâmbește.

— Asemănarea e înfricoșătoare când ții. I-ai moștenit furia.

Rămân cu gura căscată; Mamei Agba nu-i place să vorbească despre cei pe care i-am pierdut.

Puținora dintre noi le place.

Îmi ascund uimirea luând o altă înghițitură de ceai și dau din cap.

— Știu.

Nu-mi aduc aminte când s-a întâmplat, dar schimbarea lui Baba a fost de netăgăduit. A început să se ferească de a mă mai privi în ochi, incapabil să se uite la mine fără să vadă chipul soției lui ucise.

— Asta-i bine.

Zâmbetul Mamei Agba se preface într-o încruntătură.

— Erai doar o copilă când a avut loc Raidul. Mă temeam că ai uitat.

— N-aș fi putut să uit nici dacă aș fi încercat.